

ΓΚΙΚΑΣ ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

Επρεπε να εφεύρουμε μια δική μας τρόικα

1 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ στον κόσμο μετατοπίζεται προς τις μεγάλες αναδυόμενες οικονομίες. Στο περιβάλλον αυτό, αν η Ευρωζώνη επιθυμεί να συνεχίσει να παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στο μέλλον θα πρέπει να ενισχύσει τη συνοχή της ώστε να αποτελεί μία μεγάλη ενιαία οικονομικά περιοχή με ένα σταθερό νόμισμα. Γι' αυτό και ο στόχος σήμερα είναι η θωράκιση του ευρώ για τις επόμενες δεκαετίες. Η σημερινή κρίση αποδεικνύει ότι όταν δημιουργήθηκε η Ευρωζώνη πριν από δώδεκα χρόνια δεν θωρακίστηκε με ικανοποιητικό τρόπο -ή δεν είχε τα απαιτούμενα ισχυρά θεμέλια. Βασίστηκε σε δύο πυλώνες: Την ανεξάρτητη κεντρική τράπεζα όσον αφορά τη νομισματική πολιτική και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης όσον αφορά την οικονομική πολιτική. Ο πρώτος πυλώνας λειτουργήσει σωστά. Οι όροι λειτουργίας του δεύτερου, όμως, παραβιάστηκαν κατ' εξακολούθηση, με προεξάρχουσες χώρες τη Γαλλία και τη Γερμανία. Μία ενισχυμένη διακυβερνητική συνεργασία προϋποθέτει πιο δεσμευτικούς κοινούς κανόνες στη δημοσιονομική πολιτική.

2 ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΧΩΡΕΣ της Ευρωζώνης σημαίνει ελαφρώς πιο περιοριστική δημοσιονομική πολιτική. Για την Ελλάδα, η σημερινή προσπάθεια ενίσχυσης της συνοχής της Ευρωζώνης με πιο περιοριστικούς δημοσιονομικούς κανόνες δεν επιβάλλει πολλούς περαιτέρω περιορισμούς. Κι αυτό διότι η ελληνική κρίση από μόνη της μας εξανάγκασε ήδη να περιορίσουμε τις ανεξέλεγκτες δαπάνες. Θυμηθείτε ότι οι αγορές αρνήθηκαν να συνεχίσουν να μας δανείζουν τον περασμένο Απρίλιο. Τα νέα δανεικά σταμάτησαν διότι ξαφνικά οι πιστωτές μας ανακάλυψαν ότι δεν είχαμε την ικανότητα να τους ξεπληρώσουμε. Την εξυγίανση, λοιπόν, στην Ελλάδα την επέβαλε η ίδια η ζωή, η διεθνής αγορά, όχι η τρόικα. Παραφράζοντας το γνωστό στοίχο του Καβάφη, θα έπρεπε ούτως ή άλλως να εφεύρουμε μία δική μας τρόικα.

3 ΟΙ ΝΕΟΙ ΟΡΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ διακυβέρνησης σταθεροποιούν το οικοδόμημα της ΟΝΕ και τη μακροχρόνια ευρωστία των επιμέρους οικονομιών. Βραχυπρόθεσμα, μπορεί να επιφέρουν ένα αρνητικό αποτέλεσμα, αλλά μακροπρόθεσμα αποτελούν τη συνταγή της βιωσιμότητας του ενιαίου νομίσματος. Αλλωστε, η ακαδημαϊκή έρευνα δείχνει ότι η ύφεση είναι το σύνθετο επακόλουθο μίας περιόδου ανισορροπιών και υπερβολών και όχι τόσο το αποτέλεσμα αυστηρών δημοσιονομικών κανόνων.

4 Η ΠΡΩΤΗ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ για τη δεύτερη. Πρέπει να χτίσουμε μία οικονομία ισορροπημένη, με το ρυθμό αύξησης της ζήτησης να ανταποκρίνεται στο ρυθμό αύξησης της παραγωγής. Αυτό δεν είναι εύκολο, αλλά ούτε υπάρχει άλλη επιλογή. Αν, για παράδειγμα, δείτε το ύψος των πρωτογενών δαπανών του ευρύτερου δημόσιου τομέα στο Πρόγραμμα της τρόικας, το 2009 αντιπροσώπευε το 48% της οικονομικής δραστηριότητας και το 2020 αναμένεται να αντιπροσωπεύει μόνο το 34%.

1

Σε ποιες μεγάλες παγκόσμιες οικονομικές προκλήσεις απαντά η αναζήτηση συνολικής θωράκισης της Ευρωζώνης και τα βήματα προς την οικονομική διακυβέρνηση; Είναι βήματα επαρκή απέναντι σε νομίσματα και οικονομίες ενιαίων κρατών, όπως οι ΗΠΑ και η Κίνα;

2

Τι σημαίνει για την Ελλάδα και τις δημοσιονομικά προβληματικές χώρες της Ευρωζώνης η συνολική θωράκιση-οικονομική διακυβέρνηση; Σημαίνει περισσότερη προσπάθεια από τα επί μέρους προγράμματα δημοσιονομικής εξυγίανσης;

3

Οι όροι της θωράκισης-οικονομικής διακυβέρνησης θα κινδυνεύσουν να οδηγήσουν όπως λέγεται κατά κόρον το νότο της Ευρωζώνης και στη συνέχεια το σύνολό της σε χρόνια ύφεση.

4

Δημοσιονομική εξυγίανση-ανάπτυξη: Ασύμβατες στοχεύσεις ή η πρώτη προϋπόθεση για τη δεύτερη;